

OHJE EUROOPAN MERI- JA KALATALOUSRAHASTON SUOMEN TOIMINTAOHJELMAN 2014–2020 TUKIEN MYÖNTÄMISESTÄ JA HALLINNOINNISTA

Ohjeen luonteesta

Euroopan unionin varoista myönnettäviä tukia koskeva yleislaki Suomessa on valtionavustuslaki (688/2001). Sen peruseriaatteena on valtionavustusten myöntämisen harkinnanvaraisuus siten, että valtionavustuksen myöntäminen, määrä ja käyttötarkoitus riippuvat valtionavustuksen myöntävän viranomaisen harkintansa nojalla tekemästä päätöksestä.

EMKR:stä myönnettäviä tukia koskeva erityislaki Manner-Suomessa on laki Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevan eurooppalaisen asetuksen kansallisesta täytäntöönpanosta (1093/2014). Lain 12 ja 13 pykälissä säädetään, mihin toimenpiteisiin ja kustannuksiin tukea *voidaan* myöntää. Lakia koskevan hallituksen esityksen perustelujen mukaan tuen myöntäminen on aina harkinnanvaraista siten, että tuen myöntäminen, määrä ja käyttötarkoitus riippuvat tuen myöntävän viranomaisen harkintansa nojalla tekemästä päätöksestä. Vaikka tukea haettaisiin käyttötarkoitukseen, joka kuuluisi toimintaohjelman piiriin ja olisi tukikelpoisuussääntöjen mukaista, ei hakijalla ole subjektiivista oikeutta tukeen. Tuesta päättävän viranomaisen harkintaa ohjaavat muun muassa toimintaohjelma ja sen sisältämä strategia, toimintaohjelman seurantakomitean hyväksymät valintaperusteet sekä hallintoviranomaisena toimivan maa- ja metsätalousministeriön ohjeet, joilla pyritään yhdenmukaistamaan tukea myöntävien viranomaisten soveltamiskäytäntöjä. Lisäksi viranomainen voi aina ottaa huomioon muita, esimerkiksi alueelliseen asiantuntemukseen, markkinatilanteeseen tai elinkeinokalatalouteen liittyviä näkökohtia.

Suomen perustuslain 68 §:n mukaan kukin ministeriö vastaa toimialallaan hallinnon asianmukaisesta toiminnasta. Toimintaohjelman tukien myöntämisessä ja hallinnoimisessa on erityisen tärkeää huolehtia siitä, että perustuslain 6 §:n yhdenvertaisuuseriaate toteutuu silloinkin, kun samoja tukia myönnetään eri ELY-keskuksissa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun lain (897/2009) 7 a §:n 2 momentin mukaan maa- ja metsätalousministeriö ohjaa omalla toimialallaan KEHA-keskuksen toimintaa. Vastaava säännös ELY-keskusten osalta on 8 §:n 1 momentissa. Lisäksi Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevan eurooppalaisen asetuksen kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain (1093/2014) 3 §:n 2 momentissa säädetään maa- ja metsätalousministeriön erityisestä tehtävästä ohjata ja valvoa ELY-keskuksia, KEHA-keskusta sekä kalatalouden toimintaryhmiä niiden hoitaessa tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä.

Sovellettava lainsäädäntö ja muu sitova ohjeistus

Toimintaohjelman tukiin suoraan sovellettavan lainsäädännön sisältöä ei pääsääntöisesti selosteta ohjeessa erikseen, vaan tukia hallinnoivien tahojen on hallittava kyseinen lainsäädäntö itsenäisesti. Tässä ohjeessa käsitellään vain erityistä täsmennystä tai selvennystä vaativia kysymyksiä sekä esitetään yhdenmukaistavia linjauksia soveltamiskäytännöistä.

Alla luetellaan keskeinen tukien myöntämistä ja hallinnointia koskeva Euroopan unionin ja kansallinen lainsäädäntö sekä muu sitova ohjeistus. Niiden ohella itse toimintaohjelma on osa normien kokonaisuutta, joka tulee ottaa huomioon tukia myönnettäessä. Toimintaohjelma voimassa oleva versio on hyväksytty komission päätöksellä C(2018)6598 5.10.2018 (alkuperäinen päätös oli C(2015)2065 24.3.2015).

Luettelossa annetaan normille aluksi lyhyt käyttönimi ja sen jälkeen sen tarkka virallinen nimi.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset

- 1) Varainhoitoasetus: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2018/1046, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta >@
- 2) Yleisasetus: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1303/2013 Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta (Huom. 89–121 artikloja ei sovelleta EMKR:oon) >@
- 3) EMKR-asetus: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 508/2014 Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta ja neuvoston asetusten (EY) N:o 2328/2003, (EY) N:o 861/2006, (EY) N:o 1198/2006 ja (EY) N:o 791/2007 sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1255/2011 kumoamisesta >@

Euroopan komission säädökset

Yleisasetuksen nojalla on annettu kaikkiaan 18 komission delegoitua asetusta tai täytäntöönpanoasetusta ja -päätöstä. EMKR:n toimeenpanon kannalta tärkeimpiä ovat:

- 1) Yleisasetuksen täydentämisasetus: Komission delegoitu asetus (EU) N:o 480/2014 Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1303/2013 täydentämisestä >@
- 2) Tietojärjestelmäasetus: Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 821/2014 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1303/2013 soveltamissäännöistä ohjelman rahoitusosuuksien siirtämisen ja hallinnon yksityiskohtaisten järjestelyjen, rahoitusvälineistä toimitettavien tietojen, toimien tiedotus- ja viestintätoimenpiteiden teknisten ominaisuuksien sekä datan tallennus- ja säilyttämisjärjestelmän osalta >@

EMKR-asetuksen nojalla on annettu kaikkiaan 15 komission delegoitua asetusta tai täytäntöönpanoasetusta ja -päätöstä. EMKR:n toimeenpanon kannalta tärkeimpiä ovat:

- 3) Tuki-intensiteettiasetus: Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 772/2014 tiettyjen Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta rahoitettavien toimien tukikelpoisten menojen kokonaismäärään sovellettavien julkisen tuen intensiteettiä koskevien sääntöjen vahvistamisesta >@

- 4) Kalastustukiasetus: Komission delegoitu asetus (EU) 2015/531 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 508/2014 täydentämisestä yksilöimällä kustannukset, joille voidaan myöntää Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta tukea kalastajien hygienia-, terveys-, turvallisuus- ja työolojen parantamiseksi, meriluonnon monimuotoisuuden ja meriekosysteemien suojelemiseksi ja ennallistamiseksi, ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja kalastusalusten energiatehokkuuden parantamiseksi >@
- 5) Käsitlemättäjättämisasetus: Komission delegoitu asetus (EU) 2015/288 Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 508/2014 täydentämisestä hakemusten käsitlemättäjättämiskauden ja sen päivämäärien osalta >@
- 6) YKP:n laiminlyöntiasetus: Komission delegoitu asetus (EU) 2015/852 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 508/2014 täydentämisestä yhteisen kalastuspolitiikan sääntöjen sellaisten noudattamatta jättämisten ja vakavien noudattamatta jättämisten osalta, jotka voivat johtaa Euroopan meri- ja kalatalousrahaston maksujen määrääjän kulumisen keskeyttämiseen tai maksatuksen keskeyttämiseen >@
- 7) Tiedotusasetus: Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 763/2014 Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 508/2014 soveltamista koskevista säännöistä tiedotus- ja julkistamistoimenpiteiden teknisten ominaisuuksien ja unionin symbolin laatimisoheiden osalta >@
- 8) Valvonnan painopistepäätös: Komission täytäntöönpanopäätös Euroopan meri- ja kalastusrahaston mukaisten unionin täytäntöönpano- ja valvontapoliittisten painopisteiden yksilöimisestä (2014/464/EU) >@
- 9) Indikaattoriasetus: Komission delegoitu asetus (EU) N:o 1014/2014 Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta ja neuvoston asetusten (EY) N:o 2328/2003, (EY) N:o 861/2006, (EY) N:o 1198/2006 ja (EY) N:o 791/2007 sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1255/2011 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 508/2014 täydentämisestä Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta rahoitettaviin toimiin sovellettavan yhteisen seuranta- ja arviointijärjestelmän sisällön ja rakenteen osalta >@

Kansalliset normit

- 1) EMKR-laki: Laki Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevan eurooppalaisen asetuksen kansallisesta täytäntöönpanosta 1093/2014 >@
- 2) Valtionavustuslaki 688/2001 >@
- 3) Valtioneuvoston asetus Euroopan meri- ja kalatalousrahaston toimintaohjelmasta myönnettävästä tuesta 1127/2015 >@
- 4) Hankintalaki: Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 1397/2016 >@
- 5) Hankkeiden valintaperusteet (www.merijakalatalous.fi ”Tuen hakeminen/Tuen edellytykset”)

Hakuohjeet ja maksuohjeet eivät ole oikeusnormeja eikä niihin viitata virallisissa päätöksissä, niiden perusteluissa tai sovellettujen oikeusohjeiden luettelossa. Ne on tarkoitettu ainoastaan yleisluonteiseen tiedonvälitykseen tukea koskevista mahdollisuuksista, ehdoista ja rajoituksista. Toimintaohjelman ohjeet löytyvät meri- ja kalatalousverkoston sivuilta www.merijakalatalous.fi.

Yleisiä periaatteita

Yhteisestä kalastuspolitiikasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1380/2013 41 artiklan mukaan unionin jäsenvaltioille myöntämän rahoitustuen ehtona on, että jäsenvaltiot noudattavat yhteisen kalastuspolitiikan sääntöjä. Saman asetuksen 42 artiklan mukaan toimijoille myönnettävän tuen ehtona on, että toimijat noudattavat yhteisen kalastuspolitiikan sääntöjä.

EMKR-asetuksen 10 artiklassa ja käsittelemättäjättämissasetuksessa (2015/288) on säädetty tarkemmin, missä tapauksissa ja minkä ajan toimijoiden tukihakemuksia ei saa ottaa käsittelyyn, jos nämä ovat rikkoneet yhteisen kalastuspolitiikan sääntöjä. ELY-keskuksen on ennen tuen myöntämistä varmistuttava, että tuensaaja ei täytä näitä epäviä edellytyksiä. Hankkeen jälkiseurannassa (esim. ns. pysyvyystarkastukset) on otettava huomioon, että tuen saajan on noudatettava yhteisen kalastuspolitiikan sääntöjä em. säännösten mukaisesti viiden vuoden ajan hankkeen loppumaksun suorittamisesta; muussa tapauksessa tuki on perittävä takaisin.

EMKR-asetuksen 25 artiklassa säädetään, että kalastusaluksen omistaja, joka on saanut kestävän kalastuksen painopisteen mukaista tukea (artiklat 26–44), ei saa siirtää tukeen liittyvää alusta unionin ulkopuolelle vähintään viitenä vuotena siitä päivästä, jona tuki on maksettu. Tämä ehto ei koske ainoastaan kalastusaluksiin tehtäviä investointeja, vaan koskee muitakin kalastustoimintaan liittyviä tukia, kuten esimerkiksi hylje- ja merimetsokorvauksia.

Toimintaohjelman strategian mukaan tuet kohdennetaan ensisijaisesti yritysten kasvua ja uudistumista tukeviin toimiin kalataloudessa ja sinisen biotalouden alalla. Lähestymistapa on koko alaa kehittävä, painopisteen ollessa alkutuotannon tukemisessa.

Kalatalouden toimintaryhmän rahoituskiintiöstä rahoitettavissa hankkeissa noudatetaan samoja linjauksia kuin muissa hankkeissa, mikäli ne olisivat tukikelpoisia muistakin toimenpiteistä kuin artiklan 63 mukaiset paikalliset kehittämishankkeet.

Tukien myöntämisessä noudatetaan syrjimättömyyden periaatetta. Kiellettyjä syrjintäperusteita ovat erityisesti sukupuoli, etninen alkuperä, kieli, uskonto tai vakaumus, vammaisuus ja seksuaalinen suuntautuminen.

Kansalliset tai EU-kynnysarvot ylittävissä hankinnoissa tulee noudattaa hankintalakia. Kynnysarvot: <https://www.hankintailmoitukset.fi/fi/docs/kynnysarvot/>

Kustannusten kohtuullisuus

Varainhoitoasetuksen mukaan tukea voidaan myöntää ainoastaan kohtuullisiin kustannuksiin. Kohtuullisuuden varmistamisessa tulee kuitenkin noudattaa myös suhteellisuusperiaatetta eikä siihen ole aivan pienissä hankinnoissa perusteltua ryhtyä. Pääsääntöisesti alle 2 500 euron hankinnoissa kohtuullisuudesta ei ole välttämättä tarpeen varmistua, ellei se ole erityisen perusteltua.

Kustannusten kohtuullisuudesta voidaan varmistua mm. pyytämällä useampia tarjouksia tai muulla sellaisella tavalla, jolla viranomainen voi riittävästi varmistua asiasta. Joissain investoinneissa on mahdollista verrata tuettavan kohteen hintaa esimerkiksi julkisiin hinnastoihin tai hyväksyä muu hakijan esittämä luotettava perustelu hankinnan hinnasta. Kustannusten kohtuullisuudesta tulee varmistua jo tukipäätöstä valmisteltaessa. Mikäli esimerkiksi hankkeen toteuttamisen aikataulu tai luonne sitä edellyttää, voi kustannusten kohtuullisuuden arviointi jäädä maksamisen yhteyteen. Tällöin tukipäätökseen tulee lisätä tästä ehto sekä erittely maksuhakemuksen yhteydessä toimitettavista selvityksistä ja liitteistä. Tukipäätöksessä tulee mainita esimerkiksi se, kuinka monta tarjousta vähintään tulee liittää maksuhakemukseen. Mikäli hintataso on selvitetty jo hankkeen tukipäätöksen valmisteluvaiheessa, siitä tulee myös tukipäätöksessä mainita.

Kustannusten kohtuullisuuden arviointi on tapauskohtaista. Huomiota on kiinnitettävä mm. siihen, että jos tuen hakija esittää useampia tarjouksia hankinnan kohteesta, niiden on oltava aidosti samaan

tarkoitukseen soveltuvia. Esimerkiksi kahden moottorin vertaaminen keskenään edellyttää, että ne ovat ominaisuuksiltaan riittävän samankaltaisia, eikä hintavertailua tehdä esimerkiksi kahden oleellisesti eritehoisen moottorin kesken. Hinta ei ole ainoa ratkaiseva tekijä tarjouksia vertailtaessa, mutta tarjouksia pyydettyessä on pyrittävä mahdollisuuksien mukaan sulkemaan pois muut vaikuttavat tekijät. Varsinkin suuremmissa investoinneissa on kuitenkin hyväksyttävä se, että tarjoukset voivat sisältää keskenään hyvinkin erilaisia ratkaisuja esimerkiksi rakennushankkeen toteuttamiseksi ja kalliimpi tarjous voi olla halvempaa parempi. Tällöin kustannusten kohtuullisuuden arviointiin voidaan pyytää myös ulkopuolista asiantuntija-arviota, erityisesti jos hanke on kustannuksiltaan suuri.

Varainhoitoasetuksen mukainen vaatimus kustannusten kohtuullisuudesta ei rajoitu hankkeessa tehtäviin hankintoihin, vaan vaatimus koskee kaikkia hankkeen kustannuksia, myös esimerkiksi hankkeessa maksettavia palkkoja.

Intressihankinnat

Intressitahoja ovat hakija itse, hakijan perheenjäsenet, hakijan tai hänen perheenjäsentensä määräysvallassa olevat yritykset, hakijan yrityksen johtavassa asemassa oleva henkilö, saman yritysryhmän muut yritykset tai toimiva johto.

Mikäli yksityiseen investointihankkeeseen sisältyviä hankintoja (investoinnit ja palvelut) tehdään intressitahoilta, hankinnasta tulee olla käytettävissä riittävästi tarjouksia muilta asianmukaisilta tahoilta kustannusten kohtuullisuuden varmentamiseksi. Mikäli riittävää määrää tarjouksia ei ole hankittu, ei vastaavien kustannusten kohtuullisesta arvosta markkinoilla voida tällöin riittävästi varmistua. Tällöin hankinnoissa, jotka on tehty yllä mainitussa esitetyiltä tahoilta, tukikelpoisena kustannuksena pidetään 20 euroa tunnilta työntekijää kohden. Jos työ tehdään aluksella, traktorilla tai muulla vastaavalla työkonella, työkonen käyttämisen arvoksi luetaan lisäksi 30 euroa käyttötunnilta. Koneet, laitteet ja muut tavarahankinnat on toteutettava tässä tapauksessa ilman katetta ja yleiskustannuksia. Hakijan on toimitettava maksuhakemuksen yhteydessä luotettava selvitys siitä, miten hankintahinta on muodostunut.

Sovellettava tuki-intensiteetti

Toimintaohjelman liitteessä 2 on esitetty valtioneuvoston päätöksellä hyväksytyt periaatteet hankkeisiin sovellettavasta julkisen tuen intensiteetistä (LIITE 1). Tässä yhteydessä julkisella tuella tarkoitetaan toimintaohjelmasta myönnettävän tuen määrää, jonka lisäksi hankkeessa voi olla muuta julkista rahoitusta, kuten kuntien tai valtion laitosten rahoitus. Mikäli hankkeessa on muuta julkista rahoitusta kuin toimintaohjelman tuki, tuen myöntämisen yhteydessä on varmistuttava siitä, että julkisen rahoituksen määrä yhteensä ei ylitä EMKR-asetuksen 95 artiklan mukaisia julkisen tuen enimmäisintensiteettejä.

Toimintaohjelman tukeen sovellettavat enimmäisintensiteetit on tarkennettu tämän ohjeen liitteessä (LIITE 2). Myös investointihankkeita koskeva korotetun tuen mahdollisuus on tarkennettu liitteessä. Koska toimintaohjelmaa on tarkoitus toteuttaa eri tahojen (valtio, kunnat, yritykset jne.) kumppanuuden hengessä, tavoitteena on, että hankkeisiin kertyy mahdollisimman paljon myös muuta kuin toimintaohjelman rahoitusta.

Muun julkisen rahoituksen käsittely tukipäätöksessä

Toimintaohjelman kappaleessa 8.2 on määritelty EMKR:n rahoitusosuus kunkin toimenpiteen osalta. EMKR:n rahoitusosuus lasketaan hankkeen julkisesta rahoituksesta. Kansalliseksi vastinrahoitukseksi laskettavaa julkista rahoitusta voi olla toimintaohjelmalle maa- ja metsätalousministeriön momentille 30.40.62 budjetoitu valtion rahoitus samoin kuin kunnan rahoitus ja muu julkinen rahoitus, kuten yliopistojen tai valtion tutkimuslaitosten oma rahoitusosuus.

Esimerkkejä:

- 1) Hanke on julkinen ja siihen ei sisälly yksityistä rahoitusta. Hankkeen tuki-intensiteetti on 60 % ja kunta osallistuu hankkeen rahoitukseen 40 %:n osuudella. Toimenpiteen EMKR-rahoitus on 41 %. Hankkeen rahoitus jakaantuu seuraavasti:

Toimintaohjelman rahoitus (EMKR)	41 %
Toimintaohjelman rahoitus (valtio)	19 %
Kunnan rahoitus	40 %

- 2) Mikäli vastaava hanke on yksityinen eikä kunta tai muu julkinen osallistu, rahoitus jakaantuu seuraavasti:

Toimintaohjelman rahoitus (EMKR)	24,6 %	(= 41 % x 60)
Toimintaohjelman rahoitus (valtio)	35,4 %	(= 59 % x 60)
Yksityinen rahoitus	40,0 %	

- 3) Mikäli hanke on yksityinen ja kunta osallistuu hankkeen rahoitukseen 10 %:n osuudella, EMKR:n toimintaohjelmasta myönnettävä tuki alenee 50 %:iin ja rahoitus jakaantuu seuraavasti:

Toimintaohjelman rahoitus (EMKR)	24,6 %	(= 41 % x 60)
Toimintaohjelman rahoitus (valtio)	25,4 %	(= 59 % x 60 – 10)
Kunnan rahoitus	10,0 %	
Yksityinen rahoitus	40,0 %	

- 4) Mikäli hanke on julkinen ja tuki-intensiteetti 80 %, mutta sekä kunta että yksityinen taho osallistuu hankkeen rahoitukseen 10 %:n osuudella, rahoitus jakaantuu seuraavasti:

Toimintaohjelman rahoitus (EMKR)	36,9 %	(= 41 % x 90)
Toimintaohjelman rahoitus (valtio)	43,1 %	(= 59 % x 90 – 10)
Kunnan rahoitus	10,0 %	
Yksityinen rahoitus	10,0 %	

Tukipäätösten valmistelussa on varmistuttava siitä, että EMKR-asetuksen 95 artiklan määräyksiä julkisen tuen intensiteetistä noudatetaan ja että julkiseen tukeen lasketaan kaikki julkinen rahoitus.

Kuntarahoituksen ja muun julkisen rahoituksen määritelmät

EMKR:n sähköisessä tietojärjestelmässä seurataan erikseen kuntarahoituksen ja muun julkisen rahoituksen toteutumista ja ne on eriteltävä myös tukipäätöksessä. Niiden toteutumista on seurattava ja valvottava myös tuen maksuprosessissa.

Kuntarahoitusta on kunnan tai sen alaisuudessa toimivan viranomaisen tai kuntayhtymän (esim. maakunnan liitot) rahoitus. Yksityisoikeudellisten yhteisöjen kuten osakeyhtiöiden (esim. koulutus kuntayhtymät ja elinkeinoyhtymät) rahoitus voi olla kuntarahoitusta, jos kunnalla on suoraan tai välillisesti enemmistö pääomasta, osakkeiden tai osuuksien äänimäärän enemmistö tai mahdollisuus asettaa enemmän kuin puolet hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenistä. Mikäli nämä ehdot täyttävä yhteisö toimii kilpailluilla markkinoilla ja yritystoiminnalle ominaisella taloudellisella riskillä, sen rahoitus katsotaan kuitenkin yksityiseksi. Rahoituksen arviointi voi edellyttää tapauskohtaista harkintaa, jossa otetaan huomioon muitakin näkökohtia.

Muuta julkista rahoitusta on sellainen rahoitus, joka on myönnetty valtion talousarviossa, perustuu valtionavustukseen tai on muutoin peräisin valtion, kunnan tai seurakunnan varoista. Esimerkiksi Luonnonvarakeskuksen ja yliopistojen rahoitus luetaan muuhun julkiseen rahoitukseen. Myös esimerkiksi kuntien tai Finnveran myöntämät korkotuetut lainat ja lainantakaukset ovat julkista tukea ja ne on otettava huomioon julkisen tuen intensiteettiä laskettaessa.

Korkeamman julkisen tuen edellytykset

EMKR-asetuksen 95 artiklan 3 kohdan mukaan muun kuin julkisoikeudellisen elimen toteuttaman hankkeen julkisen tuen taso voi olla yli 50 % ainoastaan, jos hanke täyttää kaikki seuraavat perusteet: 1) se on yhteisen edun mukainen, 2) sillä on kollektiivinen tuensaaja ja 3) se on innovatiivinen, tapauksen mukaan paikallisella tasolla. Rajoitus ei koske kalatalouden toimintaryhmien rahoituskiintiöstä rahoitettavia hankkeita, mutta näiden täytyy täyttää vähintään yksi näistä perusteista ja niiden tulosten tulee olla julkisia.

Vaadittujen perusteiden toteutumisen arviointi edellyttää jokaisessa hankkeessa tapauskohtaista arviointia. Korotetun tuen käyttö näillä perusteilla tulee kirjata esiin tukipäätöksen perusteluihin. Käsitteitä ei ole EU-lainsäädännössä määritelty. Suomessa noudatetaan viitteellisesti seuraavia määrittelyjä:

Yhteinen etu

Hanke edistää koko kalatalouden tai jonkin sen osa-alueen toimintaedellytyksiä tai kalan menekkiä ja kulutusta valtakunnallisesti tai paikallisesti. Yhteisen edun mukaisena pidetään myös sellaisia hankkeita, jotka edistävät muita tärkeitä yhteiskunnallisia tavoitteita, kuten ympäristönsuojelua tai tasarvon toteutumista. Hankkeen tulosten tulee olla julkisia eikä hankkeeseen osallistumista tai sen tuloksista hyötymistä saa rajata esimerkiksi vain tietyn järjestön jäsenkuntaan.

Kollektiivinen tuensaaja

Kalatalousalan järjestöt ovat lähtökohtaisesti kollektiivisia tuensajia, koska niillä on laaja jäsenistö. Tapauskohtaisesti voidaan kollektiivisena tuensajana pitää esimerkiksi yrityksistä tai ammatinharjoittajista koostuvaa ryhmää, joka yhteisvastuullisesti toteuttaa hankkeen.

Innovatiivisuus

Hanke voi olla monella tapaa innovatiivinen, joten vaatimusta on vaikea määritellä muutoin kuin esimerkinomaisesti. Koska säännös tiukasti tulkittuna tiukentaisi erittäin voimakkaasti aiempaa tukilinjaa, sen tarkoitus on nähtävä pyrkimyksenä varmistaa, ettei minkään toimijan ns. normaalia toimintaa tueta (toimintatuki).

Hanke voi olla paikallisesti tai yrityskehittäen innovatiivinen, vaikka se ottaisi käyttöön jo tunnettua teknologiaa tai toimintamallin, jos tätä ei ole kyseisellä alueella tai kyseisenlaisessa toiminnassa aiemmin käytetty. Esimerkiksi menekinedistämis- tai viestintähanke voi olla innovatiivinen, jos se ottaa käyttöön sellaisia toimintamalleja tai markkinointikeinoja, joita kyseinen toimija ei ole aiemmin käyttänyt tai joita kyseisessä toiminnassa ei ole aiemmin käytetty.

Mikäli hanke on hyväksytty innovatiiviseksi, sen mahdollisen jatkohankkeen voidaan katsoa edelleen täyttävän innovatiivisuuden vaatimuksen.

Kalasatamien ja purkupaikkojen tukeminen

EMKR-asetuksen 42 artikla säätelee tukikelpoisiksi investoinnit, jotka lisäävät kalastustuotteiden arvoa erityisesti sallimalla kalastajien huolehtia omien saaliidensa jalostuksesta, markkinoille saattamisesta ja suoramyynnistä. Varsinainen kalasatamien artikla on 43 artikla. Sen mukaan tukea ei voida myöntää uusien satamien tai purkupaikkojen rakentamiseen, vaan kyseeseen tulevat hankkeet, joilla parannetaan olemassa olevia satamia.

Julkiset kalasatamat

Julkisia kalasatamia koskevia tukipäätöksiä voidaan tehdä ainoastaan määräaikaisen haun puitteissa. Tästä poiketen hankkeita, joille toimintaohjelmasta myönnettävä tuki on enintään 200 000 euroa ja enintään 60 % hankkeen kokonaiskustannuksista, voidaan tukea jatkuvan haun periaatteella, koska totuttua alhaisempi tukitaso on osoitus paikallisesta tahdosta ja kyvystä investoida kalatalouden kehittämiseen.

Julkisella tuella rakennettuihin kalasataman tiloihin sijoitettavia jalostusinvestointeja ei lähtökohtaisesti voi tukea. Harkinnan mukaan voidaan kuitenkin myöntää tukea sellaisten tuotteiden jalostukseen tarkoitettuihin investointeihin, joille ei vielä ole muodostunut markkinoita, tai jos kyse on hyvin pienimuotoisesta jalostuksesta. Tuen myöntäminen edellyttää, että jalostus ei aiheuta vähäistä suurempia häiriöitä kalan markkinoilla.

Yksityiset kalasatamat ja purkupaikat

Yksityisiä kalasatamia ja purkupaikkoja sekä niihin liittyviä kalankäsittelytiloja tuetaan pääsääntöisesti artiklan 42 nojalla. Tukea voidaan myöntää jatkuvan haun periaatteella. Tuen enimmäistaso on lähtökohtaisesti 50 %, mutta sitä voidaan korottaa 60 %:iin, jos investointi kohdistuu pienimuotoiseen rannikkokalastukseen. Tuen myöntämisen edellytyksenä artiklan 42 hankkeissa on, että investointi kohdistuu kalastajan oman saaliin käsittelyyn ja markkinointiin.

Yksityisen sataman tai purkupaikan tiloihin sijoitettavien kalan jalostukseen tarkoitettujen laitteiden sekä suoramyyntitiloihin liittyvien investointien enimmäistuki on 20 %, mutta sitä voidaan korottaa 50 %:iin sisävesikalastuksen ja pienimuotoisen rannikkokalastuksen hankkeissa.

Kalasantama- ja purkupaikkainvestoinneissa jalostukseksi katsotaan muu kalan käsittely kuin perkaaminen, halkaisu, lajittelu, tukkupakkaaminen ja pakastaminen.

Kustannusmallit

Toimintaohjelmassa on käytössä neljä kustannusmallia: Kokonaiskustannusmalli, kiinteämääräinen rahoitus, vakioyksikkökustannukset sekä kertakorvaus. Kolme viimeksi mainittua ovat ns. yksinkertaistettuja kustannusmalleja. On huomioitavaa, että vakioyksikkökustannusten ja kertakorvauksen osalta vaaditaan etukäteen tapahtuvaa kustannusten vahvistamista (ks. yleisasetus, 67 artikla, 5.a-e), jossa lähtökohtana on tilastotiedot tai muut objektiiviset tiedot, yksittäisten tuensaajien todennetut aiemmat tiedot tai yksittäisten tuensaajien tavanomaiset kustannuslaskentakäytännöt. Toimintaohjelmassa käytössä oleva kiinteämääräisen rahoituksen malli ei edellytä kiinteämääräisenä korvattavan rahoituksen määrän etukäteen tapahtuvaa vahvistamista.

Kokonaiskustannusmalli

Mallissa hankkeen kaikki kustannukset on hankkeen toteuttajan toimesta kyettävä kohdentamaan hankkeelle. Todellisiin kustannuksiin perustuvassa mallissa hankkeen tukikelpoisiksi kustannuksiksi voidaan hyväksyä hankkeen toteuttamiseen liittyvien välittömien kustannusten ohella osuus niistä välillisistä kustannuksista, jotka voidaan kohdentaa hankkeelle perustellulla, tasapuolisella ja oikeudenmukaisella tavalla siinä suhteessa kuin ne ovat aiheutuneet hankkeesta. Todellisten kustannusten mallissa välillisten kustannusten (kuten kopio-, vuokra- ja puhelinkulut) laskentaperusteet on esitettävä. Laskentaperusteena ei tällöin saa käyttää yleiskertoimia eikä prosenttimääriä vaan esimerkiksi vuokran perusteena olevaa neliövuokraa. Todellisten kustannusten malli on tarkoitettu käytettäväksi ennen kaikkea investointihankkeissa.

Kiinteämääräinen rahoitus

Kiinteämääräisen rahoituksen malli sopii erityisesti hankkeisiin, jotka sisältävät usein hankalasti todennettavia välillisiä kustannuksia. Mallissa välilliset kustannukset katetaan maksamalla tuensaajalle 15 %:a vastaava määrä tukikelpoisista välittömistä henkilöstökustannuksista. Kiinteämääräisellä rahoituksella katettavia välillisiä kustannuksia ovat toimistokustannukset, hankehenkilöstön osallistumismaksut koulutuksiin ja seminaareihin, hankehenkilöstön työterveys- ja virkistyskustannukset, hankehenkilöstön käyttöön varatuista toimitiloista, koneista ja laitteista (esim. tietokoneet ja puhelimet) aiheutuvat kustannukset sekä hankkeen ohjausryhmästä ja tarjoiluista aiheutuvat kustannukset. Näitä kustannuksia ei tarvitse, eikä myöskään tule esittää maksuhakemuksella. Kiinteämääräinen tuki on siis *tarkoitettu* välillisten kustannusten kattamiseen, mutta tuen saaja ei ole tämän osuuden käytöstä velvollinen antamaan selvitystä tuen myöntäjälle/maksajalle.

Alla on esimerkki todellisten kustannusten ja kiinteämääräisen rahoituksen mallien välisestä erosta. Kiinteämääräisen rahoituksen mallissa 15 % (15 000 €) kiinteämääräinen tuki maksetaan henkilöstökuluista (ts. palkat sivukuineen 100 000 €), eikä tuen saaja esitä maksuhakemuksella välillisiä kustannuksia, kun taas todellisten kustannusten mallissa nämä tulee esittää aiemmin mainitun mukaisesti. Esimerkkitapauksessa todelliset välilliset kustannukset ovat 15 500 €, jolloin kiinteämääräistä rahoitusta hyödyntävä tuen saaja ”menettää” 500 € verrattuna todellisten kustannusten mallin käyttäjään. Vastaavasti tuen saaja kuitenkin säästää merkittävästi aikaa ja vaivaa hankehallinnon keventyessä merkittävästi, jolloin hankkeen resurssit voidaan käyttää tehokkaammin hankkeen varsinaisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

	Todellisten kustannusten malli	Kiinteämääräisen rahoituksen malli
Palkat sivukuineen	100 000	100 000
Toimistotilat, sähkö, jne.	15 500	
Kiinteämääräinen rahoitus		15 000
Matkat	1 000	1 000
Muut	2 000	2 000
Yhteensä	118 500	118 000

Kiinteämääräisen rahoituksen mallia suositellaan erityisesti kehittämishankkeisiin.

Huomioitavaa: Palkkakustannusten muuttuessa myös kiinteämääräisenä korvattava osuus muuttuu.

Vakioyksikkökustannukset

Kustannusmallilla on tarkoitus korvata toistuvia, vakioisia ja helposti yksilöitäviä kuluja. Kustannusmallin käyttökohteita voi olla esim. koulutusten järjestäminen, jolloin korvaus voidaan maksaa etukäteen sovitun suuruisena osallistujaa kohti. Tällöin korvattava kokonaismäärä on

osallistujakohtainen korvaus (vakioyksikkökustannus) kerrottuna osallistujien määrällä, tai mikäli vakioyksikkökustannus on päiväkohtainen kustannus koulutettavaa kohti:
korvattava kokonaismäärä = vakioyksikkökustannus x osallistujat x koulutuspäivät.

Huomioitavaa:

- kustannusten nousu / yksikkö ei ole peruste tuen myöntämishetkeä korkeammalle tuelle
- vakioyksikkökustannusten arvon määrittämiseen käytetty menetelmä on oltava tarkka ja se on dokumentoitava ja säilytettävä
- tukipäätöksessä oltava selvä vakioyksikkökustannusten ja maksun käynnistävien tekijöiden suhteen
- esim. seminaarin tapauksessa osallistumisesta oltava todisteet (osallistujalistat).
- mikäli osallistujien osalta ei ole tukikelpoisuuteen liittyviä vaatimuksia tai rajoituksia, osallistujien tukikelpoisuutta ei tarvitse todentaa.
- jos osallistujien on täytettävä tietyt edellytykset, osallistujien tukikelpoisuus on todennettava.

Kustannusmalli soveltuu erityisesti isoihin rahastoihin, joissa vakioyksikkökustannusten määrittäminen yleisasetuksen vaatimusten mukaisesti onnistuu parhaiten. Malli sopii parhaiten käytettäväksi Euroopan sosiaalirahastossa, jossa mallia hyvin hyödyntämään soveltuvien koulutushankkeiden määrä on suuri.

Kertakorvaus

Kertakorvausmalli on tarkoitettu käytettäväksi enintään 100 000 euron julkisen rahoitusosuuden rajoissa. Malli sopii pienten konkreettisten toimien toteuttamiseksi, joiden osalta riski siitä, että toimi jää toteuttamatta, on hyvin pieni. Kertakorvaus mahdollistaa sellaistenkin toimijoiden toteuttamat hankkeet, jolla ei ole resursseja hankkeiden hallinnointiin. Kertakorvaus vastaa urakkaperiaatetta, eli menetelmää käytettäessä korvaus maksetaan suuruudeltaan etukäteen sovitun mukaisesti täysimääräisenä, kun tukipäätöksessä määritelty toimi tai sen osa, on *täysin* valmis. Menetelmää käytettäessä korvausta ei siis makseta lainkaan, jos toimi ei ole toteutunut täysimääräisenä siten, kun etukäteen on sovittu ja tukipäätökseen kirjattu.

Vaikka yksinkertaistetut kustannusmallit vähentävät hallinnollista taakkaa hankkeen toteuttamisessa, edellyttävät ne vakioyksikkökustannuksia ja kertakorvauksia käytettäessä tarkkaa kustannusten määrittämistä hankkeen suunnitteluvaiheessa. Tämä johtuu siitä, että näitä malleja käytettäessä kustannuksia ja niiden kohtuullisuutta tarkastellaan vain tukipäätösvaiheessa, jolloin ne myös hyväksytään. Tämän vaiheen jälkeen tarkastetaan enää lopputulosta.

Eri kustannusmalleja on mahdollista yhdistää ainoastaan, jos kukin vaihtoehto koskee eri kustannuslajeja tai jos niitä käytetään toimen yhtenä osana oleviin eri hankkeisiin tai toimen peräkkäisiin vaiheisiin

Yksinkertaisista kustannusmalleista on olemassa myös Euroopan komission laatima ohje (EGESIF_14-0017).

Petostentorjunta

EU:n toimielimet painottavat yhä enemmän tehokkaan petostentorjunnan merkitystä rahastojen tukien hallinnoinnissa. EMKR:n petostentorjuntasuunnitelma sekä ohjeet kuinka tulee toimia petosta epäiltäessä löytyvät meri- ja kalatalousverkoston sivuilta: <https://merijakalatalous.fi/petostentorjunta/>. EMKR-tehtäviä hoitavien viranomaisten ja kalatalouden toimintaryhmien tulee ottaa käyttöön suunnitelmassa esitetyt petostentorjunnan keskeiset elementit.

Hankkeen nimi

Hankkeella on oltava nimi, josta ilmenee selvästi myös ulkopuoliselle henkilölle hankkeen sisältö. Tämä varmistaa osaltaan avoimuuden hankkeita koskevassa tiedotuksessa, mm. EMKR-asetuksen 119 artiklan mukaisessa verkossa julkaistavassa tukea saaneiden toimien luettelossa. Mikäli hankkeen nimi kuvaa huonosti sen sisältöä, hakemus tulee palauttaa hakijalle täydennettäväksi. Liitteessä 4 on esitetty edellisellä ohjelmakaudella käytettyjä hankkeiden nimiä, joiden kaltaisia ei saa hyväksyä.

Erityiskysymyksiä

Paikallisuuden määrittely

EMKR:n toimintaohjelman valintaperusteissa pisteitä saa artiklojen 68 ja 69 mukaisissa toimenpiteissä, jos hanke edistää *paikallisesti tuotetun* kalan tai raaka-aineen arvon lisäämistä. Paikallisuuden kriteerin täyttymisen arvioinnissa harkinnan lähtökohtana ovat:

- toimintaohjelman soveltamisalueen ulkopuolelta eli ulkomailta tuotua kalaa ei voi koskaan pitää paikallisesti tuotettuna.
- saman kalatalouden paikallisen toimintaryhmän tai maakunnan alueella tuotettua kalaa voidaan aina pitää paikallisesti tuotettuna.
- toimintaryhmän alueen tai maakunnan rajan ylittyessä voidaan paikallisesti tuotetuksi hyväksyä tuotanto enintään noin 100 kilometrin päässä kyseisestä rajasta.

Investointituen saajan on sitouduttava tuen perusteena olevaan toimintatapaan koko tukikaudeksi (yleensä 5 vuotta).

Tuen myöntäminen kalastusalusten moottorinvaihtoon

Kalastusalusten moottorinvaihdosta on oma erillinen ohjeensa (29.3.2017). Ohjeen mukaisesti tukea pääkoneen tai apukoneiden korvaamiseen tai nykyaikaistamiseen voidaan myöntää ainoastaan sellaisten pääkoneiden tai apukoneiden korvaamiseen tai nykyaikaistamiseen, joiden konetehto on virallisesti varmennettu asetuksen (EY) N:o 1224/2009 40 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Konetehon varmennuksen ehto koskee vain merialueella yli 120 kW moottoreita aluksilla, jotka käyttävät muita kuin seisovia pyydyksiä (verkko ja rysä) tai hinattavia pohjarahapyydyksiä.

Kalastusaluksille, joiden konetehoa ei ole varmennettu, myönnetään tukea ainoastaan sellaisten pääkoneiden tai apukoneiden korvaamiseen tai nykyaikaistamiseen, joiden konetehon yhdenmukaisuus on tarkistettu asetuksen (EY) N:o 1224/2009 41 artiklan mukaisesti ja jotka on fyysisesti tarkastettu sen varmistamiseksi, että konetehto ei ylitä kalastuslisensseissä vahvistettua konetehoa.

Korvattava tai nykyaikaistettava moottori tulisi tarkastaa fyysisesti ennen tuen myöntämistä.

Sisävesillä vaihdettavia moottoreita ei tarkisteta fyysisesti, mutta tuen hakijan on esitettävä moottorin asentajan tai valmistajan todistus konetehosta. ELY-keskus varmistaa, että aluksen rekisteröintipaperit ja rekisteröity konetehto vastaa esitettyä. Erillistä tarkastuskertomusta ei tehdä. Sisävesillä tukea voidaan myöntää muikkua kalastavilla aluksilla käytettäviin moottoreihin koko maassa. Muiden kohdelajien tapauksessa tuen myöntäminen edellyttää, että voidaan tapauskohtaisesti osoittaa, että parhaan käytettävissä olevan tieteellisen tiedon valossa kalastuksen kohteena olevat kannat eivät ole ylikalastettuja.

Tukea moottorinvaihtoon myönnetään enintään 30 %.

Moottorinvaihtoon liittyvissä kysymyksissä tulee tutustua sitä käsittelevään ohjeeseen.

Markkinatutkimuksen vaatimus vesiviljelyalan tukien myöntämisessä

EMKR-asetuksen 46 artiklan 2 kohdan mukaan tukea vesiviljelyn kehittämiseen voidaan myöntää vain, jos riippumattomalla markkinointitutkimuksella voidaan selkeästi osoittaa, että tuotteella on hyvät ja kestävät markkinanäkymät.

Luonnonvarakeskus on laatinut [Kalamarkkinakatsaus 2014](#) -nimisen tutkimuksen, jonka mukaan Suomen markkinoilla kotimaisesta kirjolohesta on kova puute ja tuotantoa pitäisi lisätä. Kirjolohella on siis hyvät markkinanäkymät. Tutkimuksen mukaan kirjolohi on Skandinavian markkinoiden erikoistuote, ja siinä mielessä kirjolohijalosteet ovat lohijalosteita paremmin suojassa kansainväliseltä kilpailulta. Markkinanäkymät ovat siis myös kestävä. Saman tutkimuksen mukaan kasvatetulle siialle ja kuhalle olisi lisäkysyntää keskipitkällä tähtäimellä 1-2 milj. kg vuodessa. Uusista tuotteista nelma on potentiaalisin kasvutuote, jos kalan tarjonta kasvaa.

Toistaiseksi Kalamarkkinakatsaus 2014 hyväksytään EMKR-asetuksen vaatimaksi riippumattomaksi markkinaselvitykseksi em. kalalajien osalta. Mikäli hankkeet kohdistuvat muihin kasvatettaviin lajeihin, tuen hakijan on toimitettava ELY-keskukselle asetuksen vaatimukset täyttävä markkinatutkimus. Markkinoita voidaan tarkastella niin globaalista, valtakunnallisesta kuin paikallisestakin näkökulmasta. Jatkossa toimintaohjelman arviointi- ja seurantajärjestelmän osana tuotetaan myös markkinatutkimus.

Leasing ja osamaksu

Aihetta käsittelee erillinen ohje 22.11.2016 (1800/04.04.03.00/2016). Ohjeen mukaisesti osamaksukaupalla hankitun omaisuuden hankintameno katsotaan Euroopan meri- ja kalatalousrahaston Suomen toimintaohjelmasta 2014-2020 tuetuissa hankkeissa myös velaksi jääneen kauppahinnan osalta tukikelpoiseksi, jos:

- 1) tuensaajalla on oikeudellisesti sitova osamaksukaupasta annettuun lakiin ja solmittuun rahoitussopimukseen perustuva velvollisuus maksaa jäljellä oleva rahoitusvelka rahoitusyhtiölle;
- 2) rahoitusyhtiö on maksanut tuensaajan puolesta rahoitusvelan myyjälle;
- 3) omaisuus on toimitettu tuensaajalle;
- 4) omaisuuden omistusoikeutta vastaavat oikeudet siirtyvät tuen saajalle siten, että tuen saaja on oikeutettu tekemään omaisuudesta poistoja sekä vähentämään arvonnisäveron, jos tuen saaja on arvonnisäverovelvollinen.

Käytännössä ohje merkitsee, että myönnetty tuki voidaan maksaa kokonaisuudessaan tuen saajalle, jos kaikki mainitut neljä ehtoa täyttyvät, riippumatta siitä, milloin tuensaaja maksaa rahoitusvelan rahoitusyhtiölle.

Jos hankkeessa tehdään hankintoja osamaksulla, mainitut ehdot tulee ottaa tukipäätöksen ehtoihin.

Osamaksukaupalla hankitun omaisuuden vakuutus-, korjaus- ja huoltokustannukset eivät ole tukikelpoisia.

Tuen maksuvaiheessa tarkistetaan, että tuen piiriin hyväksytyt koneet ja laitteet kauppahinta on kokonaisuudessaan suoritettu ja että hankittu kone tai laite on toimitettu tuen saajalle.

Käytetyt tavarat

Käytettyjen tavaroiden hankintamenot ovat lähtökohtaisesti tukikelpoisia, seuraavin edellytyksin:

- Käytettyjen tavaroiden myyjän tulee kirjallisesti todistaa niiden alkuperä ja vahvistaa, että niiden hankintaan ei ole saatu julkista tukea edeltävän viiden vuoden aikana.

- Käytettyjen tavaroiden hinta ei saa ylittää niiden markkina-arvoa ja sen on oltava pienempi kuin vastaavan uuden. Käytettyjen tavaroiden on täytettävä käyttötarkoituksen tekniset vaatimukset ja niiden on vastattava asiaankuuluvia normeja ja standardeja.

Käytettyjen tavaroiden tuki-intensiteetin määrittämisessä tulee ottaa huomioon hankinnan kohteen aiempien tukien määrä. Hankinnan koko elinkaaren julkinen tuki ei saa ylittää 100 % hankinnan kohteen arvosta/alkuperäisestä hinnasta.

Kalastusaluksiin hankittava valvontakalusto

Kalastusaluksiin hankittavia kalastuksenvalvonnan laitteita tuetaan toimintaohjelmasta yksityisinä hankkeina, mikäli tuen määrä on vähintään EMKR-lain 14 §:ssä säädetty 1 000 euroa. Hallinto ei enää jatkossa hanki laitteita kalastajien puolesta. Tuen määrä voi olla enintään 80 %, tai pienimuotoisessa rannikkokalastuksessa 90 %. Mikäli tuen saaja ei kuulu pk-yritysten määritelmän piiriin, tuki voi kuitenkin olla enintään 30 %.

Kalastusaluksen omistaja on tuen saaja ja hankittujen laitteiden omistaja ja vastaa mm. VMS- ja eLogbook-laitteiden asennuksesta, toimivuudesta ja huollosta sekä niiden käytöstä aiheutuvista kustannuksista. Maa- ja metsätalousministeriön 4.12.2015 antamasta ohjeesta poiketen tukea yksityisiin valvonnan hankkeisiin voidaan myöntää jatkuvan haun periaatteella.

Kalastajien yhdenvertaisen kohtelun turvaamiseksi ministeriö aikoo siirtää kalastajien vastuulle myös niiden laitteiden toimivuuden sekä käytöstä aiheutuvat kustannukset, jotka on aiemmin hankittu valtion kustannuksella. Siirto yksityisille toimijoille toteutetaan, kun sen edellyttämät hallinnolliset toimet on suoritettu.

Seurantaryhmä kehittämishankkeissa

Kehittämishankkeille voidaan harkinnan mukaan asettaa seurantaryhmä, jos se edistää hankkeen tavoitteiden saavuttamista esimerkiksi tuomalla hankkeeseen asiantuntemusta tai parantamalla avoimuutta ja tiedonkulkua. Seurantaryhmä ei vastaa oikeudellisesti hankkeen toiminnasta, vaan vastuu on hankkeen tuensaajalla. Ryhmän tehtävänä ei myöskään ole valvoa hanketta tai sen rahoituksen käyttöä. Tuensaaja vastaa siitä, että hanke toteutetaan laillisesti ja hyväksytyin hankesuunnitelman ja tukipäätöksen mukaisesti ja että hankkeen hallinnointi ja varainhoito on järjestetty asianmukaisesti. Seurantaryhmän tehtävänä on arvioida hankkeen etenemistä ja se voi esittää, että hanketta koskevaan päätökseen haetaan muutosta, jotta sen sisältö ja hankkeen toteutus parhaalla mahdollisella tavalla edistävät hankkeen tavoitteiden toteutumista.

Mikäli ELY-keskus päättää tukiehdossa edellyttää seurantaryhmän asettamista hankkeelle, päätösehdossa tulisi myös kuvata, mitä tehtävää tai tarkoitusta varten se asetetaan.

Seurantaryhmän puheenjohtajana ei voi olla hankkeen projektipäällikkö eikä tuen myöntäjän tai toimintaohjelman hallintoviranomaisen edustaja. Maa- ja metsätalousministeriön edustaja voi kuitenkin toimia ohjausryhmän puheenjohtajana hankkeissa, jotka liittyvät toimintaohjelman toimeenpanoon tai viranomaisille myönnetyn tuen käyttöön (esim. teknisen tuen ja kalastuksen valvonnan hankkeet).

Kehittämishankkeen seurantaryhmän jäsenille voidaan maksaa matkakorvauksia valtion matkustussääntöjen mukaisesti. Yrittäjäjäsenille voidaan lisäksi maksaa kokouspalkkio, jonka suuruus voi olla enintään 50 euroa.

Opintomatkat

Jos opinto- tai verkostoitumismatkoja tuetaan EMKR-asetuksen 68 artiklan (uusien markkinoiden etsiminen) nojalla, periaatteena on, että tuki kohdistuu matkan järjestämisestä aiheutuviin yhteisiin

kustannuksiin, jollaisia voivat olla esimerkiksi matkanjohtajan ja mahdollisen tulkin matka- ja muut kustannukset tai yhteiskuljetusten (kuten bussi) kustannukset.

EMKR-asetuksen 63 artiklan (paikallisten kehitysstrategioiden täytäntöönpano) mukaisesti kalatalouden toimintaryhmien rahoituskiintiöstä tuettavissa opintomatkoiissa osallistujien matkakustannukset voidaan hyväksyä tukikelpoisiksi, mutta osallistujilta edellytetään vähintään 20 % omavastuuta.

Milloin matkan tarkoituksena on hankkia konkreettista tietoa esimerkiksi innovaatiohankkeen tarkoituksiin ja matkalle osallistuu pieni määrä henkilöitä, matkan kustannukset voidaan maksaa kokonaisuudessaan toimintaohjelman tuella, edellyttäen että hanke on yhteisen edun mukainen. Sama koskee teknisellä tuella tai kalastuksen valvonnan rahoituksella tehtäviä matkoja sekä verkostoitumista, johon osallistuu pieni määrä henkilöitä. Myös kalatalouden toimintaryhmän toimihenkilöiden matkakustannukset voidaan maksaa kokonaisuudessaan kalatalouden toimintaryhmän rahoituskiintiöstä.

Matkakustannusten hyväksymisessä noudatetaan valtion matkustussääntöä.

Autot

Autojen hankinta rajataan yleisenä yhdenmukaistamislinjauksena tuen ulkopuolelle, poikkeuksena erityisesti suoramyyntitarkoitukseen rakennetut myyntiautot. Kalastuksen valvonnan viranomaishankkeissa autojen hankintaa voidaan rahoittaa.

Tarjoilu ja muut oheiskulut

Tarjoilujen tukikelpoisuudessa noudatetaan seuraavia pääperiaatteita.

- 1) Investointihankkeissa tarjoilukuluja ei hyväksytä.
- 2) Kehittämishankkeissa voidaan hyväksyä esimerkiksi kokouskahvitukset ja pitkään kestävässä tilaisuuksissa kuten seminaaripäivien yhteydessä tarjotun ruokailun kulut. Mikäli hankkeen yhteydessä järjestetään ruokailu tai edustustilaisuus, joka on osallistujille maksullinen, voidaan hankkeen tukikelpoisiin kustannuksiin hyväksyä kustannukset, jotka aiheutuvat maksuttoman osallistumisen tarjoamisesta esimerkiksi seminaariin kutsutuille ulkopuolisille alustajille. Poikkeustapauksissa, etenkin menekinedistämisessä, voidaan tarjoilukuluihin rinnastaa oheisohjelma, kuten musiikkiesitykset, joiden tarkoitus on lisätä tilaisuuden saamaa huomiota tai luoda myönteistä kuvaa. Erityisistä syistä voidaan hyväksyä myös hankkeen toteuttamiseen sisältyvät edustustyyppiset tarjoilukulut esimerkiksi media- ja vaikuttajatapaamisissa.
- 3) Hallintoviranomaisen isännöimissä tilaisuuksissa aiheutuvat tarjoilukulut ovat tukikelpoisia teknisen tuen hankkeissa, esimerkiksi seurantakomitean toiminnan yhteydessä ja muussa verkostoitumisessa. Hyväksyttäviä tarjoilukuluja ovat tilaisuuden luonteeseen liittyvät kohtuulliset ruoka- ja ruokajuomatarjoilut.

Tarjoiluissa on noudatettava kohtuullisuutta.

Osallistumismaksut yksityisenä rahoituksena

EMKR-lain 25 §:n 3 momentin mukaan kehittämishanketuen määrää vähentävänä tekijänä otetaan huomioon tuettavasta toimenpiteestä aiheutuneet tulot, koska kehittämishankkeen tarkoituksena ei ole tuottaa välitöntä taloudellista etua tuen saajalle. Hankkeen tuloina ei kuitenkaan pidetä tukihakemuksessa ilmoitettua yksityistä rahoitusta. Tämä mahdollistaa sen, että hankkeen yksityinen rahoitusosuus katetaan osittain tai kokonaan hankkeeseen osallistuvien yritysten tuen saajalle suorittamalla osallistumismaksuilla eikä niitä tällöin pidetä toimenpiteestä aiheutuneina tuloina. Yksityisen rahoituksen kattaminen hankkeen aikana kertyvillä tuloilla edellyttää kuitenkin aina tuen

myöntäjän etukäteistä hyväksyntää. Yksityiseen rahoitukseen voidaan hyväksyä myös hankkeen yhteistyötahon hankkeelle antamat luontoissuoritukset. Esimerkiksi yhdistyksen menekinedistämishankkeessa yksityiseen rahoitukseen voidaan hyväksyä yritysten antamat kalanäytteet tai yritysten henkilöstön työpanos.

Lomarahaa- ja lomapalkkavaraukset

Varauksena esitetyt lomarahat ja lomapalkat ovat kokonaiskustannusmallissa tukikelvottomia, koska ne eivät täytä EU-lainsäädännön vaatimusta siitä, että kustannusten tulee olla tuensaajien tosiasiallisesti maksamia. Sama koskee myös muita sellaisia kustannuksia, joita ei ole vielä tosiasiallisesti maksettu. Tulkinta perustuu Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuonna 2015 tekemään tarkastukseen, joka kohdistui Manner-Suomen ESR-ohjelma-asiakirjaan 2007–2013.

Mikäli hankkeeseen sisältyy tukikelpoisia kustannuksia, kuten lomapalkkoja ja lomarahoja, jotka tulisivat maksuun vasta hankkeen ajatellun toteuttamisajan jälkeen, hankkeen toteutusaika tulee määrittää tukipäätöksessä siihen asti, kunnes ko. kustannukset ovat tosiasiallisesti maksettu. Tällaisissa tapauksissa tukipäätöksessä ei tule edellyttää, että loppumaksun suuruuden on oltava vähintään 20 % myönnetyn tuen määrästä.

Tilintarkastuskulut

Muut kuin tuettuun hankkeeseen kohdistuvat tuen saajan tavanomaiset tilintarkastuskulut katsotaan kuuluvan tuen saajan normaaliin toimintaan eikä niitä hyväksytä tukikelpoisiksi.

TOIMINTAOHJELMAN MANNER-SUOMESSA SOVELLETTAVA JULKISEN TUEN ENIMMÄISINTENSITEETTI

Yksityisten tuensaajien investoinnit*A) Alkutuotannon investoinnit (kalastuksen ja vesiviljelyn edistämistä koskevat unionin painopisteet 1 ja 2):*

Korkein mahdollinen toimintaohjelman julkinen tuki on 40 %. Tukea myöntävä viranomainen voi soveltaa alempaa tukitasoa kaikkiin tai osaan toimenpiteistä. Kalan jalostukseen liittyvissä investoinneissa (art. 42 (1)(a) ja 48(1)(f) sovelletaan samaa tukiprosenttia kuin jalostuksen ja tukkukaupan investoinneissa, ellei kyseessä ole pienimuotoisen rannikkokalastuksen oman saaliin käsittely tai jalostus.

Pilottiluonteisissa hankkeissa, joissa otetaan ensimmäistä kertaa käyttöön uusia innovaatioita, voidaan soveltaa innovatiiviseen osaan investointia korkeampaa tukitasoa, kuitenkin enintään 50 %.

Pienimuotoisen rannikko- ja sisävesikalastuksen hankkeissa voidaan soveltaa korkeampaa tukitasoa, kuitenkin enintään 50 %. Korotetun tuen soveltaminen voidaan myös rajata vain tiettyihin strategisesti priorisoituihin investointeihin (esim. hylkeiltä suojautuminen ja valikoivuuden lisääminen).

B) Jalostuksen ja tukkukaupan investoinnit (markkinoille saattamista ja jalostusta koskeva unionin painopiste 5):

Korkein mahdollinen toimintaohjelman tuki on 20 %.

C) Kollektiiviset investoinnit (kalatalouden kehittämistä koskevat unionin prioriteetit 1, 2, 4 ja 5):

Yleishyödylliseen käyttöön tarkoitetuissa investoinneissa esimerkiksi yksityisiin kalasatamiin tai kalan maihintuontipaikkoihin korkein mahdollinen toimintaohjelman julkinen tuki on 60 %.

A-, B- ja C-kohdissa hallintoviranomainen voi päättää korkeamman tuen soveltamisesta erikseen määriteltyihin tarkoituksiin, joiden toteuttaminen on kalatalouden kehittämisen kannalta strategisesti tärkeää, mutta joita koskevat hankkeet eivät lähde liikkeelle alhaisemmalla tuella esimerkiksi hankkeen korkeamman riskin tai käynnistysvaiheen korkeiden kustannusten johdosta.

Julkisten tuensaajien investoinnit*D) Yleishyödylliset investoinnit (kaikki unionin prioriteetit):*

Korkein mahdollinen toimintaohjelman tuki on 80 %. Muu rahoitus voi olla esimerkiksi kuntien tai yrittäjien rahoitusta. Näissä hankkeissa kaikkien kalatalouden toimijoiden on voitava hyödyntää hanketta samoin ehdoin. Mikäli investointi on tarkoitus siirtää yksityiseen omistukseen esimerkiksi lunastussopimuksella, korkein mahdollinen tuki on 60 %.

Kehittämishankkeet*E) Yleishyödylliset hankkeet (kaikki unionin prioriteetit):*

Korkein mahdollinen toimintaohjelman tuki on 100 % julkiselle tai kollektiiviselle (esim. valtakunnalliset järjestöt) tuensaajalle.

F) Yksityiset hankkeet (kaikki unionin prioriteetit)

Korkein mahdollinen toimintaohjelman tuki on 60 %, edellyttäen että hanke ei sisällä investointia tuotannolliseen toimintaan.

Korvaukset*G) Vahinkojen ja kustannusten kompensoimiseksi maksettavat palkkiot (kalatalouden kehittämistä koskevat unionin prioriteetit 1, 2 ja 4)*

Korkein mahdollinen toimintaohjelman tuki on 100 %.

Hankkeiden enimmäistukitasot eri toimenpiteissä ja toimissa

Tukipäätösten valmistelussa on alla mainituista enimmäistukiprosenteista huolimatta varmistuttava siitä, että EMKR-asetuksen 95 artiklan määräyksiä julkisen tuen intensiteetistä noudatetaan ja että julkiseen tukeen lasketaan kaikki julkinen rahoitus (EMKR + toimintaohjelman valtion rahoitus + kunnan rahoitus + muu julkinen rahoitus). Taulukossa sarake ”Korkein mahdollinen tukiprosentti” viittaa toimintaohjelmasta myönnettävään tukeen.

Valtioneuvoston hyväksymien tukilinjausten mukaan yksityisten tuensaajien investointihankkeissa hallintoviranomainen (MMM) voi päättää korkeamman tuen soveltamisesta erikseen määriteltyihin tarkoituksiin, joiden toteuttaminen on kalatalouden kehittämisen kannalta strategisesti tärkeää, mutta joita koskevat hankkeet eivät lähde liikkeelle alhaisemmalla tuella esimerkiksi hankkeen korkeamman riskin tai käynnistysvaiheen korkeiden kustannusten johdosta. ELY-keskuksen tulee neuvotella ministeriön kanssa tällaisista hankkeista ennen päätöksentekoa. Ministeriö voi antaa hyväksynnän 5-10 %:n korotukselle riippuen hankkeen suuruudesta. Isoissa hankkeissa on tarkoituksenmukaista korottaa tukitasoa ainoastaan syntyneiden lisäkustannusten verran. Edellytyksenä korotetulle investointituella on se että yritys ja tutkimuslaitos laativat kirjallisen kumppanuussopimuksen, jossa määritellään tutkimus- ja kehittämistoiminnan osa-alueet sekä yhteistyön ehdot ja kesto.

1. Ympäristön kannalta kestävän, resurssitehokkaan, innovatiivisen, kilpailukykyisen ja tietämykseen perustuvan kalastuksen edistäminen			
Erityistavoite	Toimenpide/toimi	Korkein mahdollinen tukiprosentti	Huomioita
1. Kalastuksen meriympäristöön kohdistuvien vaikutuksien pienentäminen, mukaan lukien tahattomien saaliiden välttäminen ja vähentäminen mahdollisimman suuressa määrin	Kalastuksen ympäristöinvestoinnit (art. 38; art. 44.1.c) * sisävesikalastus ja pienimuotoinen rannikkokalastus	50 %	
	* muu kalastus	40 %	
	Kalastuksen ympäristöinnovointi (art. 39; art. 44.1.c)		Tukea myönnetään vain määräaikaisen haun tai innovaatio-ohjelmien puitteissa, jolloin ratkaistaan myös tukitaso.
	Jätteiden kerääminen merestä (art. 40.1.a)		Tukea myönnetään vain määräaikaisen haun puitteissa jolloin ratkaistaan myös tukitaso. Tukikelpoiset toimenpiteet on päätetty komission delegoidussa asetuksessa 2015/531.
2. Vesiympäristön biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelu ja ennallistaminen	Vesiekosysteemien suojelu ja ennallistaminen (art. 40.1.b-g, i; art. 44.6)		Tukea myönnetään vain määräaikaisen haun tai innovaatio-ohjelmien puitteissa jolloin ratkaistaan myös tukitaso. Tukikelpoiset toimenpiteet on päätetty komission

			delegoidussa asetuksessa 2015/531.
3. Kalastuskapasiteetin ja käytävissä olevien kalastusmahdollisuuksien välisen tasapainon varmistaminen	Kiintiöjärjestelmien hallinnointi (art. 36)		
	* Julkinen tuensaaja	100 %	
	* Kalastajajärjestöjen ja tuottajajärjestöjen hankkeet	100 %	Edellytyksenä, että hanke on yhteisen edun mukainen ja innovatiivinen
	* Kalastajajärjestöjen hankkeet	60 %	Jos yhteisen edun ja innovatiivisuuden vaatimukset eivät täyty
	* Tuottajajärjestöjen hankkeet	75 %	Jos yhteisen edun ja innovatiivisuuden vaatimukset eivät täyty. Koskee markkinajärjestelyasetuksen 1379/2013 mukaisesti hyväksytyjä järjestöjä
4. Kalatalousyritysten, mukaan lukien pienimuotoista rannikkokalastusta harjoittavan laivaston, kilpailukyvyin ja elinkelpoisuuden parantaminen sekä turvallisuuden ja/tai työolojen parantaminen	Kalastuksen neuvontapalvelut (art. 27; art. 44.3)		Tukea myönnetään vain määräaikaisen haun puitteissa, paitsi kalastajien omat hankkeet jatkuvasti.
	* Kalastajien omat hankkeet	50 %	
	* Pienimuotoisen rannikko- ja sisävesikalastuksen hankkeet	60 %	Ehtona alle 12-metrin alukset, jotka eivät käytä hinattavia pyydyksiä.
	* Määräaikainen haku		Tukitaso ratkaistaan hakumenettelyn yhteydessä.
	Toiminnan monipuolistaminen (art. 30; art. 44.4)	40 %	Sisävesikalastuksessa ja pienimuotoisessa rannikkokalastuksessa enimmäistuki on 50 %
	Nuorten kalastajien tuki (art. 31; art. 44.2)	25 %	Enintään 75 000 euroa
	Terveys ja turvallisuus kalastuksessa (art. 32; art. 44.1.b)	40 %	Sisävesikalastuksessa ja pienimuotoisessa rannikkokalastuksessa enimmäistuki on 50 %. Tukikelpoisia ovat ainoastaan kalastustukiasetuksessa (EU) 2015/531 määritetyt toimet.
	Hylkeiden ja merimetsojen aiheuttamien saalisvahinkojen korvaaminen (art. 40.1.h)		Korvaus maksetaan toimintaohjelman kappaleen 4.5 mukaisesti, enintään 7 000 euroa.
	Saaliin arvon lisääminen (art. 42; 44.1.e)	40 %	Sisävesikalastuksessa ja pienimuotoisessa

			rannikkokalastuksessa enimmäistuki on 50 %.
	Kalasadamien ja purkupaikkojen kehittäminen (art. 43.1, 3; art. 44.1.f)		Tukea myönnetään vain määräaikaisen haun puitteissa jolloin ratkaistaan myös tukitaso.
5. Teknologian kehittämisen ja innovoinnin, mukaan lukien energiatehokkuuden lisääminen, sekä tietämyksen siirron tehostamisen tukeminen	Kalastuksen innovointi (art. 26; art. 44.3)		Tukea myönnetään vain määräaikaisen haun tai innovaatio-ohjelmien puitteissa, jolloin ratkaistaan myös tukitaso.
	Tutkijoiden ja kalastajien kumppanuus (art.28; art. 44.3)		Tukea myönnetään vain määräaikaisen haun tai innovaatio-ohjelmien puitteissa jolloin ratkaistaan myös tukitaso.
	Kalastusaluksen moottorinvaihto (art. 41.2; 44.1.d)	30 %	Pienimuotoiseen rannikkokalastukseen ei saa soveltaa korotettua tukea. (ks. tuki-intensiteettiasetus 772/2014).
6. Ammatillisen koulutuksen, uusien ammatillisten taitojen ja elinikäisen oppimisen kehittäminen	Osaaminen ja vuoropuhelu (art. 29.1, 2; art. 44.1.a)		
	* Julkinen tuensaaja	100 %	
	* Kollektiivinen tuensaaja	100 %	Edellytyksenä, että hanke on yhteisen edun mukainen ja innovatiivinen
	* Kollektiivinen tuensaaja	60 %	Jos yhteisen edun ja innovatiivisuuden vaatimukset eivät täyty
	* Tuottajajärjestöjen ja toimialakohtaisten liittojen hankkeet	75 %	Jos yhteisen edun ja innovatiivisuuden vaatimukset eivät täyty. Koskee markkinajärjestelyasetuksen 1379/2013 mukaisesti hyväksytyjä järjestöjä
* Yksityinen tuensaaja	50 %		
2. Ympäristön kannalta kestävän, resurssitehokkaan, innovatiivisen, kilpailukykyisen ja tietämykseen perustuvan vesiviljelyn edistäminen			
Erityistavoite	Toimenpide/toimi	Korkein mahdollinen tukiprosentti	Huomioita
1. Teknologian kehittämisen, innovoinnin ja tietämyksen siirron tehostamisen tukeminen	Vesiviljelyn innovointi (art. 47)		Tukea myönnetään vain määräaikaisen haun tai innovaatio-ohjelmien puitteissa, jolloin ratkaistaan myös tukitaso.

	Vesiviljelyn neuvontapalvelut (art. 49)		Tukea myönnetään vain määräaikaisen haun puitteissa, paitsi viljely-yritysten omat hankkeet jatkuvasti.
	* Vesiviljely-yritysten omat hankkeet	50 %	
	* Määräaikainen haku		Tukitaso ratkaistaan hakumenettelyn yhteydessä.
2. Vesiviljely-yritysten kilpailukyvyn ja elinkelpoisuuden parantaminen, mukaan lukien turvallisuuden ja työolojen parantaminen	Vesiviljelyn investoinnit (art. 48.1.a-d, f-h)	40 %	Yhteistyö-/kumppanuussopimus tutkimustai oppilaitoksen kanssa mahdollistaa tuen korottamisen. tuki myönnetään MMM:n hyväksynnällä.
3. Vesiympäristön biologisen monimuotoisuuden suojeleminen ja ennallistaminen sekä vesiviljelyyn liittyvien ekosysteemien parantaminen ja resurssitehokkaan vesiviljelyn edistäminen	Vesiviljelyalueiden kehittäminen (art. 51)	100 %	
4. Ympäristönsuojelun korkean tason omaavan vesiviljelyn, eläinten terveyden ja hyvinvoinnin sekä kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden edistäminen	Eläinten terveys ja hyvinvointi (art. 56)	100 %	
	Vesiviljelyn vakuutusjärjestelmät (art. 57)		Ei toistaiseksi käytössä.
5. Ammatillisen koulutuksen, uusien ammatillisten taitojen ja elinikäisen oppimisen kehittäminen	Osaaminen ja verkottuminen (art. 50)		
	* Julkinen tuensaaja	100 %	
	* Kollektiivinen tuensaaja	100 %	Edellytyksenä, että hanke on yhteisen edun mukainen ja innovatiivinen
	* Kollektiivinen tuensaaja	60 %	Jos yhteisen edun ja innovatiivisuuden vaatimukset eivät täyty
	* Tuottajajärjestöjen ja toimialakohtaisten liittojen hankkeet	75 %	Jos yhteisen edun ja innovatiivisuuden vaatimukset eivät täyty; koskee markkinajärjestelyasetuksen 1379/2013 mukaisesti hyväksytyjä järjestöjä
	* Yksityinen tuensaaja	50 %	
3. Yhteisen kalatalouspolitiikan täytäntöönpano			
Erityistavoite	Toimenpide/toimi	Korkein mahdollinen tukiprosentti	Huomioita
1. Tutkimustiedon parantaminen ja tarjonta sekä tiedonkeruun ja hallinnoinnin parantaminen	Tiedonkeruu (art. 77)	100 %	
2. Seurannan, valvonnan ja täytäntöönpanon valvonnan tukeminen siten, että sillä parannetaan institutionaalisia	Valvonta (art. 76.2.a-d, f-l)		
	* Julkinen tuensaaja	100 %	

valmiuksia ja julkishallinnon tehokkuutta lisäämättä hallinnollista rasitetta	* Yksityinen tuensaaja	80 %	esim. VMS- ja eLogbook-laitteet
	* Yksityinen tuensaaja - pienimuotoinen rannikkokalastus	90 %	
	Valvonta-alukset (art. 76.2.e)	100 %	Vain viranomaisten hankkeet

4. Työllisyyden ja alueellisen koheesion lisääminen

Erityistavoite	Toimenpide/toimi	Korkein mahdollinen tukiprosentti	Huomioita
1. Talouskasvun, sosiaalisen osallisuuden ja työpaikkojen luomisen edistäminen sekä työllistyvyyden ja työvoiman liikkuvuuden tukeminen sellaisissa rannikko- ja sisämaayhteisöissä, jotka ovat riippuvaisia kalastuksesta ja vesiviljelystä, mukaan lukien toimintojen monipuolistaminen kalastuksen alalla ja niiden ulottaminen muille meritalouden aloille	Paikalliset kehittämishankkeet (art. 63)		
	* Yleishyödylliset investoinnit	80 %	Yksityiset investoinnit eivät tukikelpoisia tässä toimenpiteessä
	* Yleishyödylliset kehittämishankkeet; julkinen tai kollektiivinen tuensaaja	100 %	Tulosten oltava julkisia
	* Yleishyödylliset kehittämishankkeet; yksityinen tuensaaja	60 %	Tulosten oltava julkisia

5. Markkinoille saattamisen ja jalostuksen edistäminen

Erityistavoite	Toimenpide/toimi	Korkein mahdollinen tukiprosentti	Huomioita
1. Kalastus- ja vesiviljelytuotteiden markkinajärjestelyn parantaminen	Tuotanto- ja markkinointisuunnitelmat (art. 66)		Tarvittaessa laaditaan erillinen ohjeistus.
	Varastointituki (art. 67)		Tarvittaessa laaditaan erillinen ohjeistus.
	Markkinoiden kehittäminen (art. 68)		
	* Julkinen tuensaaja	100 %	
	* Kollektiivinen tuensaaja	100 %	Edellytyksenä, että hanke on yhteisen edun mukainen ja innovatiivinen
	* Kollektiivinen tuensaaja	60 %	Jos yhteisen edun ja innovatiivisuuden vaatimukset eivät täyty
	* Tuottajajärjestöjen ja toimialakohtaisten liittojen hankkeet	75 %	Koskee markkinajärjestelyasetuksen 1379/2013 mukaisesti hyväksytyjä järjestöjä
	* Yksityinen tuensaaja * Määräaikainen haku	50 %	Tukitaso ratkaistaan hakumenettelyn yhteydessä.

2. Jalostusalaan ja markkinoille saattamisen alaan tehtävien investointien edistäminen	Kalastus- ja vesiviljelytuotteiden jalostus (art. 69)	20 %	Yhteistyö-/kumppanuussopimus tutkimus- tai oppilaitoksen kanssa taikka hankkeen strateginen merkitys koko kalatalousalan kannalta mahdollistaa tuen korottamisen. tuki myönnetään MMM:n hyväksynnällä. Tukea voidaan myöntää ainoastaan pk-yrityksille.
6. Yhdennetyn meripolitiikan täytäntöönpanon edistäminen			
Erityistavoite	Toimenpide/toimi	Korkein mahdollinen tukiprosentti	Huomioita
Ei erityistavoitteita	Merivalvonta (art. 80.1.a)	100 %	
	Meriympäristön suojelu (art. 80.1.b)	100 %	
	Meripolitiikan kehittäminen (art. 80.1.c)	100 %	
Tekninen tuki			
Erityistavoite	Toimenpide/toimi	Korkein mahdollinen tukiprosentti	Huomioita
Ei erityistavoitteita	Tekninen tuki (art. 78)	100 %	

Esimerkkejä hankkeiden ja hankintojen tukikelpoisuudesta (FAQ)

Tukilinjauksia koskevat kysymykset koskevat usein pelkistetyksi sitä, onko tietty investointi tai hanke tukikelpoinen. Ohjeistuksella on mahdotonta ottaa kantaa kaikkiin yksityiskohtaisiin kysymyksiin. Hankkeiden tukikelpoisuutta tuleekin tapauskohtaisesti arvioida säädösten ja valintaperusteiden sekä toimintaohjelman linjausten valossa.

Alla on esitetty tiettyjen kohteiden osalta hallintoviranomaisen näkemys tukikelpoisuudesta. Kohteet ovat sellaisia, joita koskien on ilmennyt epätietoisuutta tukikelpoisuudesta. Tukikelpoiseksi alla määritelty hanke voi olla tukikelvoton muiden olosuhteiden johdosta, esimerkiksi jos hakija tai hanke ei täytä valintaperusteiden yleisiä tukiedellytyksiä. Joissakin hankkeissa tukikelpoisuus voi olla rajattu pelkästään sisävesikalastukseen tai pienimuotoiseen rannikkokalastukseen.

Kohde	Tukikelpoisuusarviointi	Perustelu
Auto	Ei	Perusinvestointi, joka ei edistä tai paranna toimintaa toimintaohjelman ja valintaperusteiden tarkoittamassa merkityksessä. Rinnastuu yleiseen toimintatukeen. Useimmiten auton hankinta on korvausinvestointi.
Hydrokopteri	Kyllä, jos ei ole korvausinvestointi; lähinnä aloittavalle kalastajalle, ja jos käyttötarkoitus on kalan kuljetus.	Investointi lisää kalastustuotteiden arvoa sallimalla kalastajien tehokkaasti huolehtia oman saaliinsa käsittelystä ja markkinoille saattamisesta.
Kaikuluotain	Ei	Tukikelpoiset turvallisuusinvestoinnit kalastuksessa on listattu komission delegoidussa asetuksessa 2015/531.
Karttaplotteri	Ei	Tukikelpoiset turvallisuusinvestoinnit kalastuksessa on listattu komission delegoidussa asetuksessa 2015/531.
Kylmälaitteet autoon	Kyllä, jos ei ole korvausinvestointi	Hanke parantaa kalan laatua ja arvoa.
Moottorikelkka	Kyllä, jos ei ole korvausinvestointi ja jos käyttötarkoitus on kalan kuljetus. Hankkeen ei katsota olevan korvausinvestointi, esimerkiksi jos kelkka hankitaan aloittavalle kalastajalle tai uusi kelkka eroaa vanhasta siten, että epäpuhtaus- tai kasvihuonekaasupäästöt ovat pienemmät tai kalastajan työturvallisuus paranee oleellisesti. Päästöjen pieneminen tai työturvallisuuden paraneminen	Investointi lisää kalastustuotteiden arvoa sallimalla kalastajien tehokkaasti huolehtia oman saaliinsa käsittelystä ja markkinoille saattamisesta.

	tulee pystyä osoittamaan luotettavasti.	
Mönkijä	Kyllä, jos ei ole korvausinvestointi; lähinnä aloittavalle kalastajalle, ja jos käyttötarkoitus on kalan kuljetus.	Investointi lisää kalastustuotteiden arvoa sallimalla kalastajien tehokkaasti huolehtia oman saaliinsa käsittelystä ja markkinoille saattamisesta.
Tutka	Ei	Tukikelpoiset turvallisuusinvestoinnit kalastuksessa on listattu komission delegoidussa asetuksessa 2015/531.
Talvikalastuksen investoinnit työoloihin ja turvallisuuteen	Kyllä, jos välineet voidaan rinnastaa kalastusalusten vastaaviin tukikelpoisiin välineisiin, kuten vinssit	Tukikelpoiset työolo- ja turvallisuusinvestoinnit kalastuksessa on listattu komission delegoidussa asetuksessa 2015/531.
Muut talvikalastusvälineet, esim. moottorikaira, moottorisaha, nuotan uittolaitteet	Ei	EU-säädökset eivät sisällä tukemiseen soveltuvaa artiklaa.

Esimerkkejä hankkeiden nimistä, jollaiset eivät ole hyväksyttäviä

Esimerkit ovat todellisista ohjelmakauden 2007–2013 hankkeista. Hankkeiden nimet eivät kerro hankkeen sisältöä, ja siksi tällaisia ei voida ohjelmakaudella 2014–2020 hyväksyä.

- * Tanun nykyaikaistaminen
- * Farfar och jag
- * Maiva maksaa vaivan
- * Verkot Vetehen
- * Uusi savu
- * Kitkan Viisas
- * Helsinki Fishing
- * Perinteestä voimaa
- * Kaikki irti kalasta
- * Lisää pyttyjä
- * Voimaa veneeseen
- * Vesiviljelyn kehittäminen
- * CC projekti 3
- * Kalanviljelyn investointi
- * Muutostyöt
- * KAL 0516
- * Ammattikalastuksen tukeminen
- * Laatumuikku
- * Ylä-Lapin kala
- * Kalusto I
- * Kallen kiinteistö
- * Järvifisu avoin yhtiö
- * Selkämeren merikutuinen siika
- * Konnia Suomen kalatalouteen
- * HSP v. 2014
- * Hämeen lähikalapiiri
- * Elinkeinokalatalous Nyt Hatrik -hanke
- * Ilmasilta
- * Kalasta pöytään
- * Maukka - maukasta järvikalasta
- * Kiertovesiviljely
- * "Natur och Fiske" 2009
- * OptiFish
- * Som fiske i vattnet
- * Apajille! - esiselvityshanke
- * Gourmetsimppu
- * Muikku Jump Start